

De Vrije Vaktekenschool

1922 – 1934

Modest Maertens

De Vrije Vaktekenschool, opgericht in 1893, had door de oorlogsgebeurtenissen van '14-'18 de deuren moeten sluiten en werd in 1922 opnieuw geopend.

Onderpastoor Lauwers is de promotor en de eerste directeur van de heropgerichte school en hij kan beschikken over een trio van meer dan degelijke lesgevers, met name: G. Delefortrie, E. Huyghebaert en A. Goddyn. Voor het schooljaar 1922-'23 schrijven 46 leerlingen in, een aantal dat stijgt tot 59 in 1926, het jaar waarin begonnen wordt met een cursus Elektriciteit. De Lichterveldse bevolking geeft in diezelfde tijd blijk van grote leergierigheid.

1 Een cursus Vereenvoudigd Boekhouden...

Naast de technische opleiding van de tekenschool wordt in januari 1922 gestart met een eenmalige leergang Vereenvoudigde Boekhouding, ten behoeve van zelfstandigen. Er schrijven 26 'bazen' en 10 leerlingen in en de cursus wordt gegeven door Arthur Verpoort, boekhouder in Ardoorie. Jules Tack van Gent is de organisator en de leverancier van de handboeken. De provincie komt met geldelijke steun over de brug en het programma omvatte drie vakken:

1. De wettelijk te houden boeken en bijboeken;
2. De winstberekening;
3. Aangifte van belasting op het inkomen.

2 ... en andere technische vakken

Het lesprogramma van de tekenschool krijgt stilaan inhoud en vorm. Het artistiek tekenen van ornamenten wordt afgevoerd. G. Delefortrie neemt vakrekenen en lijn- en meetkundig tekenen voor zijn rekening. A. Goddyn brengt projectie en perspectief bij. F. Verbanck geeft opleiding in vaktekenen voor ijzer- en houtbewerking. A. Baesens probeert de leerlingen de eerste begrippen van elektriciteit uit te leggen. 'Bestuurder' Lauwers is van mening dat naast het pak profane vakken ook enig geestelijk voedsel verstrekt mag worden. Hij onderwijst maatschappijleer, staatshuishoudkunde en gezondheidsleer.

3 Evaluatie

Ze doen zeker hun best in Lichtervelde, maar het inspectieverslag van 1926 spreekt een andere taal. Het vak elektriciteit wordt zwaar belaagd. Er is geen aanschouwelijk materiaal aanwezig en de uitslagen zijn zeer 'nederig'. Het vak zal geschrapt

worden indien er geen verbetering komt. De leraars technische vakken snappen het doel niet van het vaktekenonderwijs en moeten meer onderling overleg plegen. Zij zouden er ook goed aan doen een provinciaal ingerichte normaal cursus te volgen.

De vrije vaktekenschool op het einde van de jaren '20 met onder meer Guido Delefortrie (aan de rechterzijde).

De Bruggeling Helewaut, die enkel op zondag twee keer twee uur les komt geven in de klassen van Delefortrie en Goddyn, is een doorn in het oog van de inspecteur. Hij neemt het niet dat er in een klas twee verschillende leraars hetzelfde vak geven. Inderdaad, de formule met duo-banen is nog niet aan de orde. Die Helewaut zal ongetwijfeld een eminent leraar geweest zijn, maar zijn wekelijkse reisvergoeding is ook niet mis.

Ook de leerlingen krijgen er van langs: zij demonstreren een schrijnend gebrek aan tucht en houden zich tijdens het onderricht bezig met lesvreemde zaken. De inspecteur slaat en zalft: alles was toch niet zo slecht, rekenkunde en vaktekeningen waren goed.

4 De laatste jaren

Pastoor Spilliaert, sinds 1924 voorzitter van de Raad van Bestuur, stelt in 1930 onderpastoor Dumoulin aan als bestuurder van de school in vervanging van A. Lauwers. Wou men in 1932 met het nieuwe uithangbord: 'Vrije Vaktekenschool en Lage-re Nijverheidsschool' de school nieuwe impulsen geven of behoeden voor een dreigende sluiting? Zoveel is zeker, gelet op de ontstentenis van latere begrotingen en rekeningen houdt de school op te bestaan in 1934.

Aanneembare reden voor het sluiten zijn: het peil van het lager onderwijs, met acht studiejaren in een gloednieuw gebouw ter Beverenstraat, stijgt opmerkelijk en een pak leerlingen gaat na de lagere school technisch of algemeen vormend onderwijs volgen buiten Lichtervelde.

Heemkundige kring Karel Van de Poele